

El SIJ, la pastoral de joves de Catalunya i Balears en xarxa

Si ens proposem respondre d'una manera satisfactòria a les necessitats dels joves des d'un punt de vista pastoral, què i com hem de fer? Aquests i molts altres interrogants se'ns plantegen contínuament avui dia en cadascuna de les nostres realitats pastorals juvenils. La resposta és senzilla, encara que la seva aplicació no ho sigui tant: per a què una acció pastoral sigui factible, aquesta ha de partir de la vida i acció dels joves. Per tant, el nostre referent és el jove i, per això cal endinsar-se en el seu particular món i descobrir quins són els seus neguits, què pensa, quins són els seus interessos, què viu com alegries, en quins àmbits es mou, com valora la família i les amistats... Amb aquesta voluntat es crea el Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut de Catalunya i Balears, el SIJ.

El SIJ és un servei creat per la Conferència Episcopal Tarraconense (CET) a iniciativa dels Bisbes catalans i dels delegats diocesans de Pastoral de Joventut amb la col·laboració i suport dels moviments i realitats de pastoral juvenil, per tal de coordinar i donar suport a la Pastoral de Joventut de les deu diòcesis catalanes i les balears. Així doncs, el SIJ esdevé un centre interdiocesà de recursos per a la pastoral amb joves. El Secretariat Interdiocesà treballa per tenir en compte les necessitats personals i socials dels joves en cada moment i d'aquesta manera ajudar-los a viure i a avançar en la fe. Però perquè aquest objectiu es dugui a terme cal trobar una resposta pastoral idònia estant ben desperts als signes dels temps i saber connectar amb els joves.

En la seva posada en marxa, el SIJ va estar recolzat per un primer full de ruta anomenat «Proposta de Pastoral de Joventut de Catalunya i Balears» aprovat pels Delegats i Consiliaris de Moviments i Serveis, el 26 de gener de 1987. Amb el pas dels anys, aquest primer document s'ha anat actualitzant per adaptar-se a les noves realitats pastorals de joves dels nous temps. Aquesta primera proposta fou el resultat d'un treball de comunió i cooperació eclesial entre els signants del document i molts cristians compromesos en la formació de joventut.

Entre les principals funcions del SIJ destaca el fet d'intercanviar, contrastar i coordinar les diferents experiències d'acció i reflexió dels moviments i realitats juvenils; promoure trobades unitàries de joves basades en la reflexió i la celebració de la fe que estimulin la consciència eclesial, com per exemple l'Aplec de l'Esperit que se celebra cada tres anys; promoure iniciatives per a la preparació de consiliaris i animadors de la fe que es faran càrrec del progrés en la fe dels joves; i promoure i publicar, si s'escau, propostes de pastoral Juvenil

d'interès entre els joves, com per exemple, la darrera proposta publicada pel SIJ la tardor de 2003 sota el títol «Mira Nova: vers un nou impuls de la Pastoral de Joventut».

Qui hi forma part?

El Secretariat Interdiocesà està compost pel Bisbe delegat de la CET per a la pastoral de Joventut, els Delegats diocesans de Pastoral de Joventut i els presidents i consiliaris dels moviments i realitats de pastoral juvenil que formen el Consell General. Aquest últim està format pel Moviment Cristià de Joves (Acció Catòlica General); la Fundació d'Escoles Cristianes de Catalunya (FECC); Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi; la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplais (CCCCCE); Unió de Religiosos de Catalunya i el Consell Català de Moviments Especialitzats (CCME) com la JOC (Joventut Obrera de Catalunya), MIJAC (Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica de Catalunya), MUEC (Moviments d'Universitaris i Estudiants Cristians) i JARC (Moviment de Joves Cristians de Comarques). Les funcions del Consell General són les d'estudiar, aconsellar i proposar quines són les accions que s'han de dur a terme. La relació entre SIJ i la Conferència Episcopal Tarraconense s'estableix a través del bisbe encarregat en l'àmbit interdiocesà de la Pastoral de Joventut.

Pel que fa a l'estructura del SIJ, a banda del Consell General consta d'una Comissió executiva, unes comissions de treball i un Secretari General. La Comissió executiva la formen els Delegats diocesans de Pastoral de Joventut, el Secretari General i cinc membres més del Consell General que són triats pel mateix Consell. Tenint en compte les aportacions que li fa el Consell General, aquesta comissió s'encarrega de decidir i aplicar les accions proposades. Paral·lelament, les Comissions de Treball són designades per la Comissió Executiva i s'estructuren en dos tipus: fixes i ocasionals. La funció d'aquestes comissions és la d'analitzar situacions i promoure iniciatives de Pastoral de Joventut que siguin d'interès per a les diòcesis de Catalunya i Balears. Finalment, el paper del Secretari General es basa en la gerència i execució dels acords que s'hagin pres en la Comissió Executiva. El SIJ es regeix pels estatuts signats el dia 12 de març de 1990.

Noves propostes de Pastoral de Joventut: Aplecs de l'Esperit de Vilafranca i la Seu d'Urgell

Anys després de la primera Proposta Pastoral de Joventut presentada durant els inicis del SIJ, es presenta un nou document aprofitant la celebració de l'Aplec de l'Esperit de Vilafranca del Penedès, el dia 30 de maig de 1998. Una segona edició revisada encaminada

vers el futur, realista i, sobretot, plena d'esperança. Una actitud de fe amb intenció d'encarnar la fe cristiana en l'univers juvenil a les portes d'un nou mil·lenni. Un nou punt de referència enllaçat amb el debat encetat l'any 1979 que havia de respondre a qüestions actuals d'aleshores i a nous desafiaments per enfortir les bases d'una veritable comunió pastoral interdiocesana.

Cinc anys més tard i després de mesos de reflexió, la tardor de 2003 i en ocasió de l'Aplec de l'Esperit a la Seu d'Urgell celebrat a la Pentecosta de 2002 es presenta «Mira Nova: vers un nou impuls de la Pastoral Juvenil». Com el seu títol indica, aquesta nova proposta de treball va oferir una ulterior reflexió i suggeriments per donar un impuls a la Pastoral amb joves a través d'uns materials de treball estructurats en el clàssic esquema de revisió de vida: Veure, Jutjar i Actuar.

Aquest nova eina de treball comú neix arran de la il·lusió de relançar la proposta de 1998. Per a fer aquest pas calia conèixer els nostres joves, tenir present la seva realitat, quines eren les nostres oportunitats pastorals i quines se'ns presentaven com a noves. Per donar resposta a totes les inquietuds i al ventall de realitats pastorals (moviments, comunitats parroquials i religioses, escoles...) es van crear comissions de treball, jornades de pastoral i es van demanar moltes col·laboracions. Aquest nou document va suposar un nou estil de treball, més centrat en la pastoral de proposta i de primer anunci de Jesucrist, per donar prioritat a la presència dels animadors entre els joves en els diferents ambients i, alhora fer dels joves protagonistes de l'acció.

El SIJ es mou: Activitats

El treball sumat a l'esforç conjunt de les diòcesis catalanes i balears té com resultat diverses activitats conjuntes que es realitzen al llarg de l'any i a on tots els joves hi són convidats. Algunes d'elles tenen un caràcter extraordinari com la Jornada Mundial de la Joventut o l'Aplec de l'Esperit que se celebren 3 anys, mentre que d'altres tenen lloc cada any com Taizé o els Exercicis espirituals durant el temps d'advent. Totes elles són possibilitats que ens apleguen i creen un moment de comunió eclesial a nivell juvenil molt important.

- JMJ

La Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) és un gran esdeveniment de l'Església universal que se celebra cada tres anys. Una gran trobada de joves d'arreu del món units en la fe i l'amor cap a Jesucrist. Segons Joan Pau II, «la finalitat principal de les Jornades és col·locar a Jesús en el centre de la fe i de la vida de cada jove, per a què sigui el punt de referència

constant i la llum vertadera de cada iniciativa i de tota la tasca educativa de les noves generacions». Aquestes jornades van ser una iniciativa del Papa Joan Pau II després de veure les concentracions massives de joves que van haver l'any 1984, amb motiu de l'any jubilar a Roma. La primera JMJ va tenir lloc a Roma el diumenge de Rams de 1986.

La JMJ és un esdeveniment on entra en joc la implicació de moltes persones (voluntaris, famílies acollidores, parròquies, escoles, moviments...) ja que durant els dies previs a la Jornada tenen lloc els dies d'acollida previs. Uns dies on els joves acollits i acollidors, del país on toca celebrar la JMJ, comparteixen la cultura i la seva fe.

- L'Aplec de l'Esperit

L'Aplec de l'Esperit és una trobada celebrativa d'expressió juvenil, en la festa de la Pentecosta. Es realitza cada tres anys des que va néixer, una iniciativa dels Minyons Escoltes i Guies de Sant Jordi, l'any 1978 amb l'objectiu d'obrir espais de llibertat a l'Església per a evangelitzar els joves de casa nostra. Aquell mateix any per Pentecosta, centenars de joves van fer «Siurana de l'Esperit». No va ser fins l'any 1982 quan la trobada rebé el nom actual d'Aplec de l'Esperit. Des d'aleshores, ara ja fa 28 anys, l'Aplec de l'Esperit ha estat el fil conductor de la pastoral de joves de Catalunya en diferents indrets com Poblet, Lleida, Manresa, La Seu, Tarragona o Terrassa.

Actualment, però, l'Aplec és convocat pels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), mitjançant les delegacions de pastoral de joventut que formen el Secretariat Interdiocesà de Joventut. En cada ocasió és organitzada per una diòcesi diferent. Aquesta gran trobada juvenil aplega joves vinculats a diferents realitats d'Església d'arreu de Catalunya, Balears i Andorra.

- Una setmana a Taizé

L'estada d'una setmana a la comunitat ecumènica de Taizé (França) amb la resta de joves és una oportunitat única per poder aturar-se enmig del ritme frenètic de la vida quotidiana i rellegir la pròpia vida sota la llum de l'Evangelí: resant junts tres cops al dia, reflexionant sobre les fonts de la fe, treballant pels demés... Els cants en diverses llengües són un element distintiu de la comunitat. Taizé ha creat un estil musical propi on es reflecteix la naturalesa meditativa de la comunitat. Els cants breus i repetitius sostenen l'oració personal i obren el nostre cor a escoltar a Déu.

Com activitat d'estiu, a finals del mes d'agost s'acostuma a fer una estada d'una Setmana a la comunitat ecumènica francesa. A més, cada final d'any té lloc una Trobada Europea de Taizé. Totes dues experiències són moments que deixen petjada a qui ho ha viscut.

- Pelegrinatge a Terra Santa

Durant diversos estius, el SIJ ha organitzat pelegrinatges a Terra Santa. Allà han pogut descobrir diversos testimonis vius i actuals de fe cristiana. Aquests cristians pateixen actualment un constant martiri i lluita per poder sobreviure des de la pau enmig de tantes tensions. En l'últim d'aquests pelegrinatges ha sorgit l'oportunitat d'una acció solidària amb un poble anomenat Taybeh (Ephraim), mitjançant la venda de llànties de ceràmica. Des del SIJ s'ha promogut la venda del "Colom de la Pau" per poder ajudar als cristians palestins de Terra Santa.

Arran de l'experiència d'un grup de joves catòlics que van pelegrinar a Terra Santa també neix el Projecte Taybeh. Un projecte i servei mutu basat en compartir experiències i fomentar el diàleg amb joves cristians que viuen allà i que perpetuen la tradició del pas de Jesús per aquelles terres conservant l'Esperit viu. Un dels objectius primordials d'aquest projecte és sensibilitzar a les nostres comunitats cristianes de les penúries i dificultats que viuen els nostres germans a Palestina per així ajudar-los en projectes de desenvolupament econòmic de les famílies, escoles, parròquies, etc. Aquest grup de joves ja ha iniciat un espai d'intercanvi amb la comunitat cristiana de Taybeh on són acollits en famílies per donar a conèixer la seva vida i cultura.

- Camí de Santiago

Des del SIJ també s'organitzen els pelegrinatges de joves majors de 16 anys dels bisbats de tot Catalunya a la tomba de l'apòstol, a Santiago de Compostel·la, amb motiu de l'Any Sant Compostel·là (Any Xacobeo). Una activitat que deixa petjada a tot el qui ha anat algun cop, ajuda a créixer en la fe tot compartint les etapes del camí amb la resta de germans, sense oblidar que és una oportunitat per a conèixer altres realitats i fer noves amistats.

- Exercicis Espirituals

Aquest és una proposta per al temps d'Advent, un temps de preparació personal. Una oportunitat per fer un parèntesi en la vida diària del jove i trobar pau, reflexió, interioritat i pregària en un espai únic, com per exemple, un monestir. Adreçat a tots els joves que

vulguin fer una experiència de pregària profunda i acompanyada durant 3 dies. Els exercicis espirituals tenen lloc a principis de desembre, durant el pont de la Immaculada.

La comunicació, el nostre altaveu

Si avui dia no es té presència a la xarxa és com si gairebé no s'existís, per aquest motiu el SIJ aposta pel seu web (www.jovesij.com) com a via de comunicació i espai de recursos interdiocesà. Entre els principals objectius està el de potenciar les activitats i novetats que es generen en les diferents Delegacions de Joventut, destacar tots els esdeveniments que s'organitzen des del Secretariat Interdiocesà i ser un espai de referència a l'hora de cercar recursos com ara materials, enllaços, notícies, fotografies, etc. El web ha de ser un espai jove però que sigui d'utilitat per a tothom i a on la informació d'interès sigui fàcilment accessible. La pàgina del SIJ també és la plataforma que dona a conèixer cadascuna de les Delegacions de Joventut ja que amb un sol clic es pot navegar per tots els seus webs. El web és un punt de referència on publicar i actualitzar informació de manera constant que pot ser útil per a cada Delegació i qualsevol que navegant hagi arribat al web del SIJ.

Una altra eina de comunicació que disposa el Secretariat Interdiocesà de Joventut és el blog (www.marcats.blogspot.com). El blog és un complement perfecte del web que permet actualitzar informació d'una manera ràpida i senzilla. Aquest té un caràcter més vivencial i de testimoniatge de les diferents experiències que han viscut els joves. El blog s'alimenta molt del web i de cadascuna de les pàgines de les Delegacions. De manera que entrant al blog es pot trobar allò més destacat de cada Delegació de Joventut sense necessitat de visitar una per una. I una novetat que es vol posar en marxa és la creació d'un butlletí informatiu (newsletter) per a què la gent pugui rebre les novetats, les activitats programades i qualsevol informació rellevant via correu electrònic.